Sedmična kolumna visokog predstavnika za BiH Christiana Schwarz-Schillinga “Vrijeme je da se upitamo šta Bosna i Hercegovina može uraditi za Evropu”

Vrijeme je da se upitamo šta Bosna i Hercegovina može uraditi za Evropu

Pridruživanje Evropskoj uniji je dvosmjerni proces. Zemlje pristupnice se mijenjaju da bi se integrirale. Ali i Evropska unija se mijenja da bi odgovorila na novu internu dinamiku koju stvaraju zemlje koje joj pristupaju.

Pregovori Bosne i Hercegovine o stabilizaciji i pridruživanju dobro su uznapredovali, što znači da ovaj dvosmjerni proces sve više daje rezultate. Do sada su se sva ključna pitanja odnosila na to da Bosna i Hercegovina treba da uskladi svoje zakone i strukture u sektoru uprave, javne radio-televizije i javne sigurnosti sa strukturama Evropske unije.

Međutim, drugi dio procesa odnosi se na to da Bosna i Hercegovina treba dati doprinos i aktivnostima EU. Da budemo jasni, Bosna i Hercegovina još nema mjesto za stolom. Članstvo u EU je nekoliko godina daleko. Ali ona može dati veliki

doprinos novoj dinamici koja se javlja u Evropi u 21. vijeku. Da bi to uradila, ona mora ostati proaktivna i angažovana.

U narednih šest mjeseci Njemačka će predsjedavati Evropskom unijom i njen cilj će biti da radi na unapređenju strateških aktivnosti. Jučer sam se sreo sa kancelarkom Angelom Merkel u Berlinu. Kancelarka Merkel je jasno stavila do znanja da će zapadni Balkan biti prioritet za Njemačku na njenoj funkciji predsjedavajuće EU. Njemačka je opredijeljena da pomaže Bosni i Hercegovini i drugim zemljama u regionu na putu ka evropskoj integraciji.

Kad bi Bosna i Hercegovina mogla potpisati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom u toku trajanja njemačkog predsjedavanja, bio bi ostvaren ogroman pomak ka integraciji.

Međutim, Njemačka, kao predsjedavajuća EU, ima i druge prioritete, koji također utiču na Bosnu i Hercegovinu kao zemlju koja planira da se pridruži Uniji i kao evropskog susjeda. Njemačka je svjesna značaja postizanja prihvatljivog rješenja za status Kosova, što će unaprijediti stabilnost u regionu i omogućiti da se zapadni Balkan okrene prema svjetlijoj i evropskoj budućnosti.

Ostali prioriteti njemačkog predsjedavanja EU obuhvataju utvrđivanje nove energetske politike, koja će odgovarati zahtjevima promjenjive situacije u kojoj se nalazi Evropska unija; dogovaranje novog evropskog ustava kojim će se osigurati da Evropska unija funkcionira uspješno i efikasno za sve sadašnje i buduće članice; borba protiv terorizma i međunarodnog organiziranog kriminala; staranje da se politika Evropske unije o proširenju provodi konstruktivno i za one koji su već unutar porodice EU i one koji teže da pristupe u EU; te promoviranje mira i demokracije širom svijeta.

Bosna i Hercegovina je ključni element u stabilizaciji zapadnog Balkana. To je bitno za Evropu, a posebno za

Njemačku, koja ima tijesne geografske i komercijalne veze sa regionom. Ali građani ove zemlje i njihovi lideri moraju shvatiti da, s obzirom na konkurenciju, to nije dovoljno da se Bosna i Hercegovina stavi na vrh liste prioriteta. Da bi na toj listi postala veći prioritet, Bosna i Hercegovina mora sebe postaviti kao relevantan faktor. A to jedino može uraditi angažmanom u evropskim strateškim pitanjima na konstruktivan, samouvjeren i proaktivan način.

Predsjednik SAD-a John F. Kennedy uputio je slavnu poruku svojim sugrađanima "ne pitajte šta vaša zemlja može uraditi za vas; zapitajte se šta vi možete uraditi za vašu zemlju". U materijalnom i strateškom interesu svakog građanina Bosne i Hercegovine je da se ponaša u tom duhu – i da ne pita šta Evropa može uraditi za njega nego da se zapita šta on može uraditi za Evropu.

U ovoj godini kada se obilježava 50 godina Evropske unije, izazovi na kojima će raditi Evropska unija pod predsjedavanjem Njemačke su ogromni i tiču se i postojećih i budućih država članica. Iznalaženje rješenja za zajedniče izazove zahtijeva uvažavanje različitih stavova ali i postojanje volje za postizanje jedinstvenog pristupa. Onaj dan kad Bosna i Hercegovina bude u stanju da doprinese rješenjima biti će i dan kada će biti spremna za Evropsku uniju.

Christian Schwarz-Schilling je visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini.